

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 16 Δεκεμβρίου 2019
(OR. en)

15154/19

AGRI 622
VETER 113

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

Θέμα: Επόμενες ενέργειες για την καλύτερη αντιμετώπιση και την αποτροπή
δόλιων πρακτικών στην αγροδιατροφική αλυσίδα
– Συμπεράσματα του Συμβουλίου (16 Δεκεμβρίου 2019)

Επισυνάπτονται στο παράρτημα για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για το προαναφερόμενο θέμα, όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο στις 16 Δεκεμβρίου 2019.

**ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΙ
ΤΗΝ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΔΟΛΙΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗ ΑΛΥΣΙΔΑ**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

- (1) ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι το υψηλό επίπεδο προστασίας αποτελεί γενικό στόχο των πολιτικών της ΕΕ που αφορούν την υγεία, την ασφάλεια, την περιβαλλοντική προστασία και την προστασία των καταναλωτών, όπως ορίζεται στα άρθρα 114 και 168 της ΣΛΕΕ.
- (2) ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του 2014 σχετικά με τον ρόλο της συνεργασίας μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου στην καταπολέμηση του διατροφικού εγκλήματος¹.
- (3) ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ΜΕ ΑΝΗΣΥΧΙΑ ότι οι δόλιες πρακτικές στην αγροδιατροφική αλυσίδα (απάτη στον τομέα των τροφίμων) συχνά οδηγούν σε κινδύνους για τη δημόσια υγεία και/ή οικονομική ζημία εις βάρος των καταναλωτών και/ή των φορέων εκμετάλλευσης. Ενδέχεται επίσης να έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια εμπιστοσύνης στις αρμόδιες αρχές και στην αγροδιατροφική αλυσίδα εν γένει. Κατά συνέπεια, η απάτη στον τομέα των τροφίμων απειλεί την ασφάλεια των τροφίμων και την αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και μπορεί να έχει σοβαρές επιπτώσεις στη δημόσια υγεία, την προστασία των καταναλωτών και το νόμιμο εμπόριο. Το κόστος των δόλιων πρακτικών για τη βιομηχανία τροφίμων σε παγκόσμιο επίπεδο εκτιμάται σε περίπου 30 δισεκατομμύρια EUR ετησίως.
- (4) ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ότι οι δόλιες πρακτικές αποτελούν εκτεταμένο κοινωνικό φαινόμενο καθώς συχνά συνδέονται με άλλες μορφές εγκλήματος, όπως η παραβίαση των εργασιακών δικαιωμάτων, η φορολογική απάτη, το περιβαλλοντικό έγκλημα, η διακίνηση ναρκωτικών και η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Μπορούν επίσης να είναι μέρος του οργανωμένου εγκλήματος.

¹ 15908/14

- (5) ΣΥΜΦΩΝΕΙ με την Επιτροπή ότι αποτελεί πρόκληση η προστασία των καταναλωτών και των φορέων εκμετάλλευσης επιχειρήσεων του αγροδιατροφικού τομέα ενάντια σε δόλιες πρακτικές από ανέντιμες επιχειρήσεις και απαιτεί ενισχυμένη διασυννοριακή συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών, όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής «Η Ενιαία Αγορά σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο - Ένα μοναδικό πλεονέκτημα που χρειάζεται ανανεωμένη πολιτική δέσμευση»².
- (6) ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ ότι οποιαδήποτε επιτυχημένη δράση για την αντιμετώπιση της απάτης στον τομέα των τροφίμων πρέπει να βασίζεται στην ταχεία και αποτελεσματική ανταλλαγή των σχετικών πληροφοριών, στην κατάλληλη υποβολή εκθέσεων και στη στενή συνεργασία και τον συντονισμό μεταξύ των αρχών εντός των κρατών μελών, καθώς και μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής.
- (7) ΤΟΝΙΣΕ ότι η συνεργασία μεταξύ των αρχών ελέγχου τροφίμων και ζωοτροφών σε ολόκληρη την αγροδιατροφική αλυσίδα αποτελεί μεν απαραίτητη προϋπόθεση για την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα των τροφίμων, αλλά δεν επαρκεί. Όπου είναι απαραίτητο, η συνεργασία θα πρέπει να περιλαμβάνει και τις αρχές που συμμετέχουν στην καταπολέμηση του οικονομικού εγκλήματος, μεταξύ άλλων και τις φορολογικές, τελωνειακές, αστυνομικές και εισαγγελικές αρχές και άλλες αρχές επιβολής του νόμου, καθώς και όργανα όπως υπηρεσίες αρμόδιες για θέματα υγείας και ασφάλειας στην εργασία.
- (8) ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ για τις διάφορες δράσεις που έχει ήδη αναλάβει η Επιτροπή σχετικά με την απάτη στον τομέα των τροφίμων από το 2013, όταν ξέσπασε το σκάνδαλο με το κρέας αλόγου. Αυτές περιλαμβάνουν, ιδίως, τη θέσπιση του δικτύου της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα των τροφίμων και του συστήματος διοικητικής συνδρομής και συνεργασίας (σύστημα «ΔΣΣ»), τα οποία κατέστησαν δυνατή την ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών σε ενδεχόμενες διασυννοριακές περιπτώσεις απάτης, τον ορισμό του Κοινού Κέντρου Ερευνών ως κέντρου γνώσεων για την απάτη στον τομέα των τροφίμων και τις βελτιώσεις στην κοινοχρησία δεδομένων κατά τη διάρκεια και κατόπιν της υπόθεσης fipronil το 2017.
- (9) ΧΑΙΡΕΤΙΖΕΙ τις συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν στο δίκτυο για την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα των τροφίμων τον Απρίλιο 2019 σχετικά με τις προκλήσεις που έχει θέσει η Επιτροπή όσον αφορά την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα των τροφίμων και τη συμμετοχή της Επιτροπής και των κρατών μελών σε κοινή πρωτοβουλία Ευρώπης/Ιντερπόλ, ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΙ τις επιχειρήσεις OPSON, που επικεντρώνονται στη διακίνηση παραποιημένων και μη συμμορφούμενων τροφίμων και ποτών, και τα αποτελέσματα της επιχείρησης OPSON VIII³, στην οποία συνέβαλε το δίκτυο της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα των τροφίμων και η οποία σχεδιάστηκε για να εντοπίζει την απάτη στον τομέα της βιολογικής παραγωγής.

² 14633/18 + ADD1

³ <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/over-€100-million-worth-of-fake-food-and-drinks-seized-in-latest-europol-interpol-operation>

- (10) ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΙ ότι το ισχύον νομικό πλαίσιο σε επίπεδο ΕΕ είναι, σε γενικές γραμμές, επαρκές για την αντιμετώπιση της απάτης στον τομέα των τροφίμων και ΤΟΝΙΖΕΙ ιδίως τη σημασία νέων εργαλείων για την αντιμετώπιση τέτοιου είδους απάτης στους τομείς των κτηνιατρικών προϊόντων και της ασφάλειας των τροφίμων που προβλέπει ο κανονισμός για τους επίσημους ελέγχους (ΕΕ) 2017/625 (κανονισμός ΚΕΕ)⁴ και ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι εξακολουθούν να υφίστανται προκλήσεις όπως η ανάγκη ειδικής εμπειρογνωμοσύνης και διεθνούς προσέγγισης για την επιβολή ελέγχων στις διαδικτυακές πωλήσεις.
- (11) ΣΗΜΕΙΩΝΕΙ ότι, παρά τα μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί, είναι αναγκαίο να αναζητηθούν περαιτέρω τρόποι για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση και αποτροπή της απάτης στον τομέα των τροφίμων, τόσο στα κράτη μέλη όσο και σε επίπεδο ΕΕ.

ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη και την Επιτροπή

- (12) να διασφαλίσουν, από την πλευρά τους, την πλήρη εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας της ΕΕ, ιδίως του κανονισμού ΚΕΕ και της πρόσφατα εγκριθείσας οδηγίας για τους «μάρτυρες δημόσιου συμφέροντος»⁵.
- (13) να βελτιώσουν την κοινή αντίληψη των κριτηρίων που καθορίζουν την απάτη στον τομέα των τροφίμων και να συνεχίσουν τις προσπάθειές τους για την επίτευξη νομικού ορισμού, σε επίπεδο ΕΕ, της απάτης στον τομέα των τροφίμων.
- (14) να επιτρέπουν, να προωθούν και να ενισχύουν τη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.
- (15) να ενισχύσουν τα υφιστάμενα συστήματα και τις πρακτικές για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με ενδεχόμενες διασυνοριακές περιπτώσεις απάτης στον τομέα των τροφίμων.
- (16) να διασαφηνίσουν τις νομικές ευθύνες των φορέων εκμετάλλευσης αγροδιατροφικών επιχειρήσεων σε ό,τι αφορά την απάτη στον τομέα των τροφίμων και να αναπτύξουν πιο αποτελεσματικά μέσα για να προωθηθεί η πληροφόρηση των αρμόδιων αρχών από τους φορείς εκμετάλλευσης αγροδιατροφικών επιχειρήσεων σχετικά με εικαζόμενες ή/και διαπιστωμένες περιπτώσεις απάτης στον τομέα των τροφίμων, χωρίς υπερβολική διοικητική επιβάρυνση.

⁴ ΕΕ L 95 της 7.4.2017, σ. 1

⁵ Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την προστασία των προσώπων που αναφέρουν παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης, PE-CONS 78/19 (ΕΕ L 305 της 26.11.2019)

- (17) να προωθήσουν την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών ως προς τα προβλήματα που συνδέονται με τις διαδικτυακές πωλήσεις.

ΚΑΛΕΙ τα κράτη μέλη

- (18) να ενισχύσουν τις αρμοδιότητές τους σε ό,τι αφορά την πρόληψη και τη διερεύνηση περιπτώσεων απάτης στον τομέα των τροφίμων και τον αποτελεσματικό εντοπισμό αναδυόμενων κινδύνων·
- (19) να διαθέσουν επαρκείς πόρους για την πρόληψη και τη διερεύνηση περιπτώσεων απάτης στον τομέα των τροφίμων·
- (20) να διασφαλίσουν ότι η εθνική νομοθεσία επιτρέπει την προληπτική συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών και ότι οι κυρώσεις για την απάτη στον τομέα των τροφίμων είναι αρκετά αυστηρές ώστε να δρουν αποτρεπτικά ενάντια στο έγκλημα, και να ενθαρρύνουν την ανταλλαγή ορθών πρακτικών (π.χ. μέσω μνημονίου συνεννόησης) μεταξύ των αρμόδιων αρχών·
- (21) να στηρίζουν και να καθοδηγούν τους φορείς εκμετάλλευσης αγροδιατροφικών επιχειρήσεων ώστε να αναπτύξουν συστήματα διαχείρισης ασφάλειας των τροφίμων και ποιοτικού ελέγχου με σκοπό τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση *όχι μόνον* των αποκλίσεων ως προς την ασφάλεια και την ποιότητα των τροφίμων αλλά και της απάτης στον τομέα των τροφίμων.

ΚΑΛΕΙ την Επιτροπή

- (22) να διασφαλίσει τη διάθεση επαρκών πόρων για τις απαραίτητες συντονισμένες δράσεις που αφορούν την απάτη στον τομέα των τροφίμων, να αναλύσει τις υφιστάμενες δομές της ΕΕ για διερεύνηση και έλεγχο περιπτώσεων απάτης στον τομέα των τροφίμων προκειμένου να προσδιορίσει κατά πόσον είναι αναγκαία η επικαιροποίηση των εντολών τους ή η αναδιοργάνωση των επιχειρήσεων για συντονισμένες δράσεις σχετικά με την απάτη στον τομέα των τροφίμων σε επίπεδο ΕΕ, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την ευθύνη πρωταρχικής δράσης κάθε κράτους μέλους·
- (23) να συνεχίσει και να διευρύνει την κατάρτιση για την αντιμετώπιση της απάτης στον τομέα των τροφίμων μέσω του προγράμματος «Καλύτερη κατάρτιση για ασφαλέστερα τρόφιμα» και ιδίως προκειμένου να επιτρέψει σε όλες τις αρμόδιες αρχές που εμπλέκονται στην καταπολέμηση της απάτης στον τομέα των τροφίμων να συμμετάσχουν·

- (24) να μεριμνήσει για τη θέσπιση κέντρων αναφοράς της ΕΕ για την αυθεντικότητα και την ακεραιότητα της αγροδιατροφικής αλυσίδας, σύμφωνα με τον κανονισμό ΚΕΕ·
- (25) να συνεχίσει τις εργασίες για τα συντονισμένα σχέδια ελέγχου για τον εντοπισμό και τη διερεύνηση περιπτώσεων απάτης στον τομέα των τροφίμων·
- (26) να βελτιώσει την επικοινωνία μεταξύ πληροφορικών συστημάτων όπως το σύστημα ταχείας ενημέρωσης για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές (RASFF) και το σύστημα ΔΣΣ με την αποτελεσματική εφαρμογή του συστήματος διαχείρισης πληροφοριών για τους επίσημους ελέγχους (IMSOC), και να εξετάσει το ενδεχόμενο εφαρμογής τους για την αντιμετώπιση της απάτης στον τομέα των τροφίμων λαμβάνοντας δεόντως υπόψη το απόρρητο που απαιτείται στο πλαίσιο δικαστικών διαδικασιών·
- (27) να διερευνήσει τρόπους καλύτερης αξιοποίησης των πληροφοριών που προέρχονται ή παρέχονται από φορείς εκμετάλλευσης αγροδιατροφικών επιχειρήσεων στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του δικτύου για την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα των τροφίμων·
- (28) να εξετάσει τον συμβουλευτικό και συντονιστικό ρόλο της Επιτροπής ως προς την επιβολή ελέγχων στις διαδικτυακές πωλήσεις·
- (29) να αξιολογήσει την ανάγκη ενίσχυσης των κανόνων και των κατευθύνσεων σχετικά με την ιχνηλασιμότητα, όπως για παράδειγμα την ανάγκη αυστηρότερων απαιτήσεων για την τεκμηρίωση της ιχνηλασιμότητας·
- (30) να συνεχίσει να αναπτύσσει μία ολοκληρωμένη στρατηγική κατά της απάτης στον τομέα των τροφίμων.
-